

Kurzus előadója: Smid Róbert
Kurzus megnevezése: Mi lehet médiumarcheológiai kérdés?
Kurzus megnevezése angolul: Questions in Media-Archaeology
Kurzus kódja: CUL-242
Kurzus helye és ideje:
Oktató elérhetősége: email: rob.smidi@gmail.com honlap: http://www.aitk.hu/smid_robert fogadóóra: megbeszélés szerint

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar
Kurzus előfeltétele(i): Nincs, de hasznos, ha németül vagy angolul képes a hallgató szakszöveget olvasni
A jegyszerzés módja(i): órai aktivitás (30%), ZH (70%), opcionálisan referátum idegen nyelvű szövegből, illetve ahhoz kapcsolódva komoderátori szereplés az adott alkalmon (+1 a végső érdemjegyhez)
Követelmények: a magyar nyelven elérhető szövegek alapos ismerete

<p>Kurzus leírása, tematikája:</p> <p>A kurzus arra vállalkozna, hogy a legújabb német médiatudományi kutatások keresztmetszetét nyújtsa, melyek többségében az úgynevezett médiumarcheológiai szemléletmód érvényesül. Ha a dekonstrukcióra azt szokás mondani, hogy az nem egy irányzat, akkor a médiumarcheológiára azt mondhatnánk: nem <i>egy</i> irányzat. Különböző törekvések utólagos eszmélése; egy adott médiumnak egy másikban megjelenése által létrehozott asszemblázsok felbontásától az imaginárius médiumok vizsgálatán keresztül az „időkritikus” fogalmáig.</p> <p>Míg a Haraway-féle kiborg paradigmája a kora újkor óta az embert foglalkoztató ember–gép-interakció (poszt)modern újraszituálása, ahol azonban továbbra is az ember reprodukciós bázisa dominál, ennél fogva továbbra is kitüntetett marad, addig a médiumarcheológia nem robotzsaruszerű szimbiózisra építkezik, hanem magát a médiumot tekinti az eseményszerűség egyetlen forrásának. Különböző részekből álló, történetileg nem létező, de temporális folyamatokkal nagyon is rendelkező fekete dobozok feltörését tűzi ki célul: egyszerre koncentrálni egy a médiumokhoz illő médiatörténet megalkotására, és a médiumok saját, inherens, ahumán időbeli folyamatainak explicitté tételére. Az általa alkalmazott hantolás és exhumálás nem egyszerűen a múlt és a jelen között keres kapcsolatokat, hanem az újat a múlttal szemben olvassa, a diszkontinuitásokat és a töréseket kiemelve, egy technológiai sztenderdek szerint disszeminálódott szintéren.</p>

Ennek megfelelően vesszük sorra, hogy mi lehet médiumarcheológiai kérdés:

- 1.) Az új vagy a régi?
- 2-3.) Az archívum?
- 4-5-6.) Az idő?
- 7.) A médiatörténet?
- 8-9-10.) Az implementáció?
- 11.) Az élőholtak?

Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:

- 1.) Siegfried ZIELINSKI, *Médiumarcheológia*, Tiszatáj, 2015/4, 75–85. és Jay David BOLTER – Richard GRUSIN, *A remedializáció hálózatai*, elérhető online: <http://apertura.hu/2011/tavasz/bolter-grusin> (2015. március 24.) [az utolsó, genderes alegység nem kell]
- 2.) Wolfgang ERNST, *Archívumok morajlása* = Jacques DERRIDA – Wolfgang ERNST, *Az archívum kínzó vágya/Archívumok morajlása*, Budapest 2008, 107–170.
- 3.) Wolfgang ERNST, *Médiumok, amelyek kijátsszák az archívumot*, Helikon, 2014/3, 438–52. és Friedrich KITTLER, *Gramofon, film, írógép*, Prae, 2014/4, 74–94.
- 4.) Wolfgang ERNST, *Az időkritikusra irányuló kérdés*, Tiszatáj, 2015/4, 86–98. és Uő., *Kísérletezés a mediális időbeliséggel*, Tiszatájonline.
- 5.) Friedrich KITTLER, *Real Time Analysis, Time Axis Manipulation*, [magyarul kéziratosan; várható megjelenés: Prae 2015/4.]
- 6.) Sybille KRÄMER, *Friedrich Kittler – az időtengely-manipuláció kultúrtechnikái*, Prae, 2014/4, 162–182. [a kittleri kézirat is!]
- 7.) Claus PIAS, *Szintetikus történelem*, Tiszatáj, 2015/4, 99–108. és Uő., *A hekker*, Tiszatájonline.
- 8.) Friedrich KITTLER, *A tudás implementálásáról – A hardver elmélete felé* (magyarul kéziratosan; várható megjelenés: Prae 2015/4) és Rüdiger CAMPE, *Implementálás: Friedrich Kittler kultúratudományának alapfolyamata* (magyarul kéziratosan; várható megjelenés: Prae 2015/4)
- 9.) Friedrich KITTLER, *Nincs szoftver*, Prae 2014/4, 95–103. és Uő., *Jel és zaj távolsága = Intézményesség és kulturális közvetítés*, szerk. BÓNUS Tibor – KELEMEN Pál – MOLNÁR Gábor Tamás, Bp. 2005, 455–474.
- 10.) Friedrich KITTLER, *A kultúratudomány kultúrtörténete*, Prae, 2014/4, 130–146.
- 11.) Jussi PARIKKA – Garnet HERTZ, *Zombi médiumok*, Tiszatáj, 2015/4, 109–119.

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

- 1.) Stephen Jay GOULD, *Time's Arrow – Time's Cycle: Myth and Metaphor in the Discovery of Geological Time*, Cambridge [MA] 1996, 1–19, 191–208. [a sok kép miatt tűnhet terjedelmesebbnek a többinél]
- 2.) Wolfgang ERNST, *Telling vs. Counting* = Uő., *Digital Memory and the Archive*, Minneapolis [MN] 2013, 147–157. [van németül is, könyvfejezetként]
- 3.) Wolfgang ERNST, *From Media History to Zeitkritik*, Theory, Culture & Society, 2013/6, 132–144.
- 4.) Friedrich KITTLER, *Farben und/oder Maschinen denken? = Synthetische Welten: Kunst, Künstlichkeit und Kommunikationsmedie*, Essen 1996, 13–32. [van angolul is]
- 6.) Friedrich KITTLER, *Zahl und Ziffer = Bild – Schrift – Zahl*, szerk.. Sybille KRÄMER – Horst BREDEKAMP, München 2009, 193–203. [van angolul is]
- 7.) Claus PIAS, *On the Epistemology of Computer Simulation*, ZMK, 2011/1, 29–54.
- 9.) Friedrich KITTLER, *Text als kalkulierter Zufall* [kézirat]

10.) Norbert BOLZ, *Der Prothesengott: Über die Legitimität der Innovation*, Merkur, 9–10, 2008, 753–61.

11.) Jussi PARIKKA, *The Anthrobscene*, Minneapolis [MN] 2014. [a *Forerunners* sorozat rövid esszéje, kb. 60 szellős kindle-lap]

Megjegyzés:

Az ajánlott olvasmányok közül nem mindegyik kell, hogy referátummá váljon, ahogyan előfordulhat az is, hogy a primer olvasmányainkkal csúszni fogunk.

Rendszeresen szükséges technikai eszközök: